

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII W ZESPOLE SZKOLNO - PRZEDSZKOLNYM W STRZAŁKOWIE

I. Podstawa prawna

1. Program nauczania biologii w klasach 5–8 szkoły podstawowej – Puls Życia, Autor: Anna Zdziennicka
2. Statut Szkoły

II. Cele oceniania w biologii

1. Przedmiotem oceniania są:

- a) Wiadomości i umiejętności
- b) Postawy ucznia i jego aktywność zadaniowa w czasie zajęć i poza zajęciami

2. Ogólne cele oceniania z biologii:

- a) rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- b) poinformowanie ucznia i jego rodziców o poziomie osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- c) pomoc uczniowi mającemu problemy w nauce w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności przewidywanych wymaganiami programowymi,
- d) rozwijanie samodzielnego kształcenia biologicznego u uczniów zdolnych,
- e) motywowanie ucznia do dalszej systematycznej pracy,
- f) udzielenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka w zakresie biologii,
- g) dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem oraz efektywności jego nauczania

3. Cele edukacyjne i osiągnięcia uczniów z biologii wynikające z zapisu w podstawie programowej kształcenia biologicznego.

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.
Uczeń:

- 1) opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy;
- 2) wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku; 3) przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem;
- 4) wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki.

Uczeń:

- 1) określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne;
- 2) określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą;
- 3) analizuje wyniki i formułuje wnioski;
- 4) przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych.

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych.

Uczeń:

- 1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;
- 2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe;
- 3) posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych.

Uczeń:

- 1) interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski;
- 2) przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.

Uczeń:

- 1) analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- 2) uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska.

Uczeń:

- 1) uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- 2) prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;

III. Kontrakt nauczyciela z uczniami

1. Uczeń zobowiązany jest do:

- a) przygotowania do zajęć z trzech ostatnich lekcji

- b) brania aktywnego udziału w lekcji
- d) prowadzenia zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń

2. Uczeń może zgłosić nieprzygotownie do lekcji w przypadku:

- a) dwóch godzin tygodniowo – dwa razy w ciągu półrocza
 - b) jednej godziny tygodniowo – raz w ciągu półrocza.
3. Prace pisemne oprócz kartkówek będą zapowiadane tydzień wcześniej
 4. Prace pisemne będą zawierały zadania o zróżnicowanym stopniu trudności
 5. Wszystkie prace pisemne (sprawdziany i testy) są obowiązkowe. Jeśli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, wówczas powinien to uczynić w ciągu dwóch tygodni od daty wyznaczonej dla całej klasy.
 6. Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawienia oceny w formie i czasie ustalonym przez nauczyciela. Poprawa ocen jest dobrowolna. W przypadku uzyskania oceny niższej uczeń pozostaje przy ocenie wyższej.
 7. W przypadku kiedy uczeń nie stawia się na sprawdzian nauczyciel ma prawo sam wyznaczyć termin pisania tegoż sprawdzianu.
 8. Na koniec semestru nauczyciel nie przewiduje dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
 9. Każda ocena jest jawna dla ucznia, a na życzenie zainteresowanego utajniona przed klasą,

IV. Narzędzia i kryteria pomiaru osiągnięć uczniów:

1. Narzędzia pomiaru osiągnięć:

Uczeń może uzyskać ocenę np. za:

- a) **sprawdziany (testy)** obejmujące materiał z całego działu
- b) **wypowiedzi ustne** - obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
- c) **kartkówki** obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane, ale mogą). W przypadku kartkówki zapowiedzianej nie obowiązuje zgłoszenie przed lekcją nie przygotowania do zajęć.

- d) **aktywność i pracę samodzielną** na lekcji oraz w domu. Uczeń za aktywność może otrzymać ocenę lub „+”. Za trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- e) **pracę domową** dowolnie wybraną przez nauczyciela
- f) udział i za zaangażowanie w **realizację projektu edukacyjnego**
- g) **planowanie i przeprowadzanie doświadczeń**
- h) **prace dodatkowe** (samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik)
- i) **udział w konkursach i olimpiadach o tematyce biologicznej**

2. Kryteria oceniania

Nauczyciele biologii Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Strzałkowie przyjmują (zgodną ze statutem szkoły) następującą skalę ocen: ocena: niedostateczny (1), ocena: dopuszczający (2), ocena: dopuszczający plus (2+), ocena dostateczny: (3), ocena: dostateczny plus (3+), ocena: dobry (4), ocena: dobra plus (4+), ocena: bardzo dobry (5), ocena: bardzo dobry plus (5+), ocena: celujący (6).

Oceny śródroczne i końcoworoczne są ocenami pełnymi. Ocenę śródroczną wystawia nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych, a ocenę końcoworoczną na podstawie oceny śródrocznej i ocen cząstkowych z II półrocza.

Oceniając, nauczyciel bierze pod uwagę zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Ocenę semestralną wystawia nauczyciel na podstawie uzyskanych ocen w ciągu semestru. Ocenę roczną wystawia nauczyciel na podstawie uzyskanych ocen w ciągu całego roku szkolnego.

Ocena nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia oraz wychowawcę, a wychowawca rodziców. W przypadku, gdy uczeń chce uzyskać ocenę wyższą niż przewidywana na semestr (rok), nauczyciel postępuje zgodnie z §143 Statutu Szkoły.

Prace pisemne oceniane będą w następującej skali:

100%	- celujący
99,9% - 98%	- bardzo dobry +
97,9% - 89%	- bardzo dobry
88,9% - 85%	- dobry +
84,9% - 73%	- dobry
72,9% - 67%	- dostateczny +

- 66,9% - 50% - dostateczny
49,9% - 44% - dopuszczający +
43,9% - 31% - dopuszczający
30,9% i mniej - niedostateczny

3. Zestawienie ogólnych kryteriów oceniania na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności (określone programem nauczania) będące efektem jego samodzielnej pracy,
- b) prezentuje swoje wiadomości posługując się biegle terminologią biologiczną,
- c) potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- d) formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- e) dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- f) wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- g) potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- h) bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- i) wykonuje dodatkowe zadania i polecenia
- j) wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- k) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności złożone i trudne określone programem nauczania,
- b) wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- c) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- d) bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- e) potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- f) wykonuje prace i zadania dodatkowe
- g) prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- h) aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności rozszerzające(istotne w strukturze przedmiotu) bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- b) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- c) udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- d) jest aktywny na lekcji

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, uniwersalne najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- c) z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- d) wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- b) wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- c) z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- d) wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- e) jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawą programową, koniecznych do dalszego kształcenia, potrzebnych w życiu
- b) wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- c) nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- d) wykazuje się bierną postawą na lekcji.

Uczeń ciężko doświadczony przez los może być oceniany według indywidualnie przyjętych dla niego zasad i kryteriów.

V. Sposoby komunikowania wyników:

1. Bieżące

Sposoby informowania uczniów i rodziców.

- a) Na pierwszej godzinie lekcyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO.
- b) Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.
- c) Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki otrzymuje uczeń, który ma obowiązek poinformowania prawnych opiekunów o otrzymanej ocenie. Prace powinny być archiwizowane przez ucznia lub jego opiekunów prawnych.
- d) Rodzice informowani są o ocenach cząstkowych lub końcowych za każdy semestr poprzez wgląd do dziennika elektronicznego lub na spotkaniach z wychowawcą.

2. Sposób gromadzenia:

- a) dziennik lekcyjny elektroniczny

VI. Ewaluacja systemu oceniania

PSO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacyjnego. W razie stwierdzenia braku skuteczności systemu oceniania nauczyciel na bieżąco dokonuje zmian.

Sposoby:

- a) wymiana doświadczeń nauczyciela biologii i nauczycieli przedmiotów pokrewnych
- b) wnioski Rady Pedagogicznej

c) wnioski uczniów i rodziców

Opracowanie:

Dorota

Wojtaszak

